

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Contactpersoon
Koen Willems (Cft)
Datum
26 april 2018
Ons kenmerk
Cft 201800104
Pagina
1/6

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk
Bijlage
-

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Reactie op de uitvoeringsrapportage tweede helft 2017 Sint Maarten

Geachte heer Ferrier,

Op 13 april 2018 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) over de tweede helft van 2017 ontvangen. Conform artikel 18 lid 1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) dient het Cft de uitvoeringsrapportage uiterlijk zes weken na afloop van elk kwartaal te ontvangen. Als gevolg van de bijzondere omstandigheden door orkaan Irma heeft Sint Maarten niet voorzien in een afzonderlijke rapportage over het derde kwartaal 2017 en constateert het Cft dat deze UR niet tijdig is aangeleverd.

Het Cft constateert dat het om een voorlopige financiële rapportage gaat. In de rapportage staat dat deze "een zo goed mogelijk beeld geeft van de financiële situatie per 31 december 2017" en "dat deze is opgesteld op basis van de beschikbare data en deels op basis van aannames". Het Cft verzoekt u te bevestigen dat de voorliggende UR als definitief is te beschouwen waarna de jaarrekening 2017 het eerstvolgende verantwoordingsstuk is over begrotingsjaar 2017.

In deze brief ontvangt u de reactie van het Cft op de UR over de tweede helft van 2017. Reacties op de begrotingsuitvoering worden zoals gebruikelijk in afschrift verstuurd aan de voorzitter van de Staten.

Oordeel

De UR toont een tekort voor 2017 op de gewone dienst van ANG 72,2 miljoen. Dit is een beduidend lager tekort dan het tekort van ANG 153,2 miljoen dat in de vastgestelde begrotingswijziging 2017 is opgenomen. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat de belastinginkomsten minder zijn gedaald dan in de vastgestelde begrotingswijziging 2017 is opgenomen. De uitgaven blijken minder te zijn toegenomen dan verwacht doordat diverse beleidsinitiatieven niet in 2017 zijn opgestart. De UR is

wederom voorzien van een risicoparagraaf waarmee Sint Maarten inzicht geeft in diverse financiële risico's die bij materialiseren kunnen leiden tot aanvullende lasten.

De Rijksministerraad (RMR) heeft op 16 maart 2018 besloten om op grond van artikel 25 van de Rft akkoord te gaan met het afwijken van de normen zoals opgenomen in artikel 15 van de Rft, voor de begrotingsjaren 2017 en 2018. Tevens is besloten om alternatieve invulling te geven aan artikel 18 lid 6 van de Rft ten aanzien van de nog te compenseren tekorten. Als gevolg van deze besluitvorming is het Sint Maarten toegestaan een tekort op de gewone dienst 2017 te presenteren.

Terecht merkt Sint Maarten op dat het tekort van ANG 72,2 miljoen nog kan wijzigen als gevolg van correcties bij het opstellen van de jaarrekening 2017. Zo zijn mogelijke afwaarderingen op materiële vaste activa en financiële vaste activa nog niet inzichtelijk, beschrijft de risicoparagraaf diverse risico's die kunnen leiden tot aanvullende lasten en betreft het zoals eerder gesteld een voorlopige rapportage.

De schuldpositie is in de tweede helft van 2017 toegenomen door het aantrekken van een nieuwe lening van ANG 21,7 miljoen. Ultimo 2017 is geen sprake van een overschrijding van de rentelastnorm. In de UR staat beschreven dat in de tweede helft van 2017 geen verbetering van het financieel beheer is gerealiseerd.

Toelichting

Gewone dienst

Op basis van de voorlopige realisaties zoals gepresenteerd in de UR valt het verwachte tekort over 2017 lager uit dan begroot. Zowel een lagere terugval van de baten als een lagere stijging van de lasten zorgen voor een verbetering van het begrotingssaldo van ANG 81,0 miljoen. In onderstaande tabel wordt de begroting 2017 vergeleken met de voorlopige realisatiecijfers over 2017 (cijfers x ANG 1 miljoen).

	B2017	UR dec-'17	Vershil
Gewone dienst baten	357.0	408.1	51.1
Gewone dienst lasten	510.2	480.3	(29.9)
Begrotingssaldo	(153.2)	(72.2)	81.0

De baten vallen ANG 51,1 miljoen hoger uit ten opzichte van de begroting 2017. Dit komt voornamelijk doordat de loonbelasting (+ANG 24,0 miljoen) en de belasting op bedrijfsomzetten (+ANG 12,9 miljoen) minder zijn teruggevallen dan aanvankelijk werd verwacht. Ook vallen de overige baten ANG 13,5 miljoen hoger uit dan begroot, maar dit betreft voornamelijk nog niet gealloceerde kasontvangsten. Onduidelijk is nog in hoeverre deze ontvangsten ook als baat opgenomen kunnen worden. Hierover dient een definitieve UR of de jaarrekening 2017 uitsluitsel te geven.

Bij de lasten bedraagt het verschil tussen de begroting en de voorlopige realisaties circa ANG 29,9 miljoen. Dit verschil wordt veroorzaakt door lagere personeelslasten (-/- ANG 14,5 miljoen) en lagere lasten voor goederen en diensten (-/- ANG 16,4 miljoen). De lagere personeelslasten zijn het gevolg van een vacaturestop gedurende 2017, maar ook doordat de werving voor kritieke functies onvoldoende voortgang had. De lagere lasten voor goederen en diensten wordt vooral verklaard doordat diverse voorgenomen beleidsinitiatieven niet in 2017 zijn opgestart. De overige verschillen in de lasten zorgen voor een toename ten opzichte van de begroting van circa ANG 1,0 miljoen.

Sint Maarten benadrukt dat er correcties van zowel de baten als de lasten nodig zullen blijken zodra alle werkelijke bedragen bekend zijn. De in de UR opgenomen cijfers moeten volgens Sint Maarten dan ook onder dat voorbehoud worden gezien. Daarnaast verwacht Sint Maarten correcties door te moeten voeren bij het opstellen van de jaarrekening 2017. Deze correcties betreffen onder meer mogelijke afwaarderingen van materiële vaste activa, financiële vaste activa en vorderingen.

Ten slotte worden in de risicoparagraaf diverse financiële risico's beschreven die bij materialiseren kunnen leiden tot extra lasten. De risico's met de grootste financiële impact die worden genoemd zijn:

- De eindafrekening van SZV voor de Overheids-Ziektekostenregeling (OZR) voor de jaren 2012-2017 (eerste indicatie is ANG 18,4 miljoen).
- De tekorten van het ZV/OV-fonds en het FZOG fonds (jaarlijks circa ANG 12,0 miljoen). Beide fondsen zijn in het beheer van SZV.
- De boedelscheiding van het AVBZ-fonds met SVB Curaçao (mogelijk ANG 9,8 miljoen).

Gelet op de rol die SZV speelt bij de risico's bij de fondsen en de eindafrekening van de OZR adviseert het Cft u om op korte termijn met SZV in overleg te treden om meer duidelijkheid te verkrijgen over genoemde financiële risico's.

Artikel 25 van de Rft

De begroting 2017 toont een tekort van ANG 153,2 miljoen. Hierdoor voldoet de begroting niet aan de normen van de Rft, in het bijzonder zoals genoemd in artikel 15 lid 1 sub a, het hebben van een sluitende gewone dienst. Op 16 maart 2018 heeft de RMR besloten om op grond van artikel 25 van de Rft, akkoord te gaan met het afwijken van de normen zoals opgenomen in artikel 15 van de Rft voor de begroting 2017 en 2018. De RMR heeft hieraan voorwaarden gesteld. De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft op 27 maart 2018 Sint Maarten en het Cft per brief over genoemde besluitvorming geïnformeerd.

Tevens heeft de RMR besloten om gelet op de buitengewone gebeurtenissen zoals bedoeld in artikel 25 van de Rft alternatieve invulling te geven aan artikel 18 lid 6 van de Rft ten aanzien van de nog te compenseren tekorten. Op verzoek van de RMR zal het Cft te zijner tijd met u in contact treden over wanneer tekortcompensatie kan worden gerealiseerd en hierover adviseren aan de RMR. Het Cft stelt daarom voor in de tweede helft van 2018 daarover afspraken te maken.

Kapitaaldienst

De UR toont geen volledig inzicht in de kapitaaldienst, doordat inzicht in de ontvangsten anders dan aangetrokken leningen ontbreekt. Als gevolg daarvan kan niet worden vastgesteld of de kapitaaldienst sluitend is. De jaarrekening 2017 dient hierover uitsluitend te geven.

In de laatste uitvoeringsrapportage over 2016 is aangegeven dat ultimo 2016 nog ANG 11,5 miljoen beschikbaar was voor investeringen op de kapitaaldienst. Ultimo 2017 was nog circa ANG 2,8 miljoen beschikbaar voor kapitaaluitgaven. In 2017 is circa ANG 8,7 miljoen aan kapitaaluitgaven gedaan.

Vanwege het tekort op de gewone dienst 2017 is liquiditeitssteun ontvangen van ANG 71,7 miljoen. Enerzijds door het herbestemen van een lening voor de kapitaaldienst uit 2017 en anderzijds door middel van het afsluiten van een nieuwe lening van ANG 50,0 miljoen in februari 2018. Een tweede begrotingswijziging 2017 is nog noodzakelijk om de liquiditeitssteun adequaat te verwerken in de begroting 2017.

Liquiditeit

In de UR wordt een totaal aan liquiditeiten van ANG 101,5 miljoen gepresenteerd ultimo 2017 tegenover ANG 110,4 miljoen ultimo 2016. Uit de UR blijkt dat in de tweede helft van 2017 de liquiditeiten zijn afgenomen met ANG 53,4 miljoen. De afname is voornamelijk het gevolg van een terugval in inkomsten bij oplopende uitgaven in de periode na de orkaan Irma.

Betalingsachterstanden

Met name in de eerste helft van 2017 heeft Sint Maarten een forse inhaalslag kunnen maken ten aanzien van het oplossen van de betalingsachterstanden. Dit is onder andere het gevolg van de ontvangsten uit de vereffening van de boedel van het Land Nederlandse Antillen en de afwikkeling van de overdracht van het nieuwe bestuursgebouw aan SZV.

De UR laat ook in de tweede helft van 2017 een afname in de betalingsachterstanden zien van ANG 20 miljoen t.a.v. de achterstand aan SZV en ANG 0,4 miljoen overig conform onderstaande tabel (cijfers x ANG 1 miljoen):

	UR Q4 - 2016	UR Q2 - 2017	UR Q4 - 2017	Plan 2017
Betalingsachterstand	156,4	87,7	67,3	47,7

In de UR is aangegeven dat de afname van de betalingsachterstand aan SZV is gerealiseerd middels het inzetten van het verwachte overschot uit 2016. Graag ontvangt het Cft nadere onderbouwing waaruit blijkt dat de betalingsachterstand aan SZV in de tweede helft van 2017 is afgenomen met ANG 20 miljoen.

IT-problemen

In de UR wordt aangegeven dat door ICT-problemen in de voorliggende maanden er achterstanden zijn ontstaan in het verwerken van de inkomsten en uitgaven. Hierdoor was het ook niet mogelijk om gedegen rapportages te genereren gedurende 2017 en kon ook geen definitief rapport voor 2016 gepresenteerd worden. In het afgelopen jaar is het Sint Maarten duidelijk geworden hoe kwetsbaar het ICT-systeem is en wat de gevolgen zijn van een cyberaanval. U geeft aan dat spoedig maatregelen genomen dienen te worden om deze problemen voor de toekomst te voorkomen. Gezien het voortduren van de IT-problemen verneemt het Cft op korte termijn graag welke maatregelen u concreet voornemens bent te nemen op dit gebied.

Financieel beheer

In de UR is de voortgang in de deelprojecten van het Project Verbeteren Financieel Beheer opgenomen. In juni 2016 heeft de ministerraad van Sint Maarten 12 deelprojectplannen goedgekeurd ter verbetering van het financieel beheer met een maximale doorlooptijd van drie jaar. Voor 2017 is door Sint Maarten de focus gelegd bij de projecten Debiteuren, Crediteuren en de Materiële Vaste Activa. In de UR staat beschreven dat in de tweede helft van 2017 geen verbetering van het financieel beheer is gerealiseerd.

Tot op heden heeft een opschoning van de debiteuren en crediteuren tot en met eind 2014 plaatsgevonden. Na goedkeuring door de Minister van Financiën zullen de financiële consequenties van deze opschoning nog in de jaarrekening 2016 worden verwerkt. Voor wat betreft de materiële vaste activa was Sint Maarten voornemens een waardering plaats te laten vinden van alle overheidsgebouwen. Het Cft constateert dat deze niet heeft plaatsgevonden en adviseert deze waardering alsnog uit te voeren en de resultaten te verwerken in de jaarrekening 2017.

Het Cft vraagt al geruime tijd aandacht voor het verbeteren van het financieel beheer. Ook vanuit de overheidsaccountant SOAB en de Algemene Rekenkamer is hiervoor veel aandacht. Het Cft constateert dat het Project Verbeteren Financieel Beheer niet conform planning verloopt. In de UR wordt aangegeven dat met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) afspraken in voorbereiding zijn die de capaciteit binnen financiën op korte termijn moeten verbeteren. Het Cft ontvangt graag nadere toelichting betreffende de in voorbereiding zijnde afspraken.

Tot slot

Een goed functionerende begrotings- en verantwoordingscyclus is noodzakelijk voor Sint Maarten om tijdig, juist en volledig inzicht te geven in de overheidsfinanciën. Sint Maarten is echter, mede als gevolg van de bijzondere omstandigheden door orkaan Irma en de aanhoudende IT-problemen, niet in staat gebleken hier adequaat invulling aan te kunnen geven. Het Cft adviseert al geruime tijd om technische bijstand in te huren om de capaciteit van financiën (inclusief de belastingdienst) te vergroten. Mogelijk kan technische bijstand worden aangevraagd en ingezet op deze terreinen in het kader van de wederopbouw. Adequaat financieel beheer en goed functionerende ICT

Kenmerk
Cft 201800104
Blad
6/6

dragen bij aan de volledigheid, ordelijkheid en controleerbaarheid van de begrotingsinformatie.

Extra capaciteit is in de optiek van het Cft ook benodigd om de komende periode diverse verantwoordingsdocumenten op te kunnen stellen:

- De jaarrekening 2016
- De jaarrekening 2017
- De uitvoeringsrapportage over het eerste kwartaal 2018
- De maandelijkse verantwoording over de begrotingsuitvoering aan het Cft (op basis van besluitvorming door de RMR)

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft graag bereid die te geven.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Sint Maarten
De (wnd) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten